

PÁNCÉLOS TARTALÉK

A „Tankist” 1947. évi 6. számában megjelent cikk nyomán

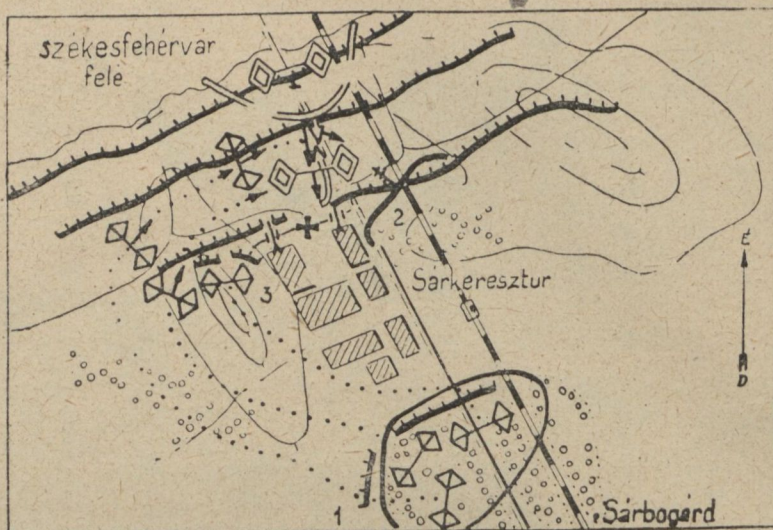
A Nagy Honvédő Háborúban a lövészegységekhez védelmi harcokban is, igen gyakran osztottak be harckocsikat.

Védelemben a harckocsik feladata: hogy „tüzelőállásaikból és meglepő ellentámadásaik során hatalmas, célzott és megsemmisítő erejű tüzet zúdítva az ellenséges harckocsikra és gyalogságra;

- az ellenségnek súlyos veszteségeket okozva;
- a támadást visszaverjék;
- a megvédendő területet megtartsák.“ (Pc. H. 1. 2.)

Az alábbi harccselekmény — mely a budapesti harcok során történt meg — igen szemléltető és tanulságos példája a harckocsi tartalékok helyes alkalmazásának, mintegy gyakorlati változást a szabályzat előbb idézett pontjának.

1945. január—februárjában a bekerítésben lévő német csapatok kitörési célzattal heves támadást indítottak a Sárkeresztúr É. vonalában védő szoyjet erők ellen. (L. a túldali vázlatot). A védelemben lévő erökhöz még egy megerősített harckocsi századot rendeltek előre, mely Sárkeresztúrtól D-re elterülő erdőben gyülekezett. A harckocsik egyik részét a főellenállási vonalban lévő lövész egységekhez osztották be, s ezek ott mentek tüzelőállásba, a nagyobbik rész tartalékként az erdőben maradt. A harcparancs megérkezése után a parancsnokok azonnal hozzáláttak a védelem és az együttműködés megszervezéséhez.

A szakaszparancsnokok és a harcokciparancsnokok már a parancs vétele előtt megkezdték a terepfelderítést, szemrevételezték a harcokcsik előre mozgásának irányait az ellenség és a saját oldalról egyaránt; szemrevételezték továbbá a főellenállási vonal előtt húzódó terepet is, abból a szempontból, hogy honnan várható az ellenség támadása, s hol lehet a támadás súlypontja. Kijelölték a harcokcsi egység készenléti helyétől az ellentámadások pontos irányait. Ellentámadásra, a térkép és a terepszemrevételezés alapján három fő irány jött tekintetbe. Mindhárom irányban meghatározták a menetvonalakat és a gyülekező helyeket. (Védelemben a harcokcsi egységek gyülekező helyét a saját gyalogság első vonala mögött kell kijelölni.) A készenléti hely minden tekintetben megfelelő volt. Biztosította a harcokcsik tökéletes rejtését és fedezését; lehetőséget nyújtott a helyből vezetett tüzelés végrehajtására, valamint az ellentámadáshoz való gyors előretérésre. A három ellentámadási irány közül az egyiknél a terepadottságok a megfelelő megindulási hely kiválasztását nem tették lehetővé. Itt tehát megindulási hely helyett a szétbontakozás vonalát jelölték meg és ezenfelül még külön tüzeőállásokat is szemrevételeztek a helyből való tüzeléshez. A parancsnoki felderítést a harcokcsi tartalék parancsnoka a páncélvédelem parancsnokával együttesen hajtotta végre. A tartalék egységek között megszervezték a pontos együttműködést, meghatározták a harcokcsik és a gyalogság ellentámadási módját, valamint az ellentámadás tüzérségi tűztámogatásának rendszerét. A műszaki egységek parancsot kaptak a harcokcsi akadályok felszedésére, valamint az akadályon keresztül a harcokcsik részére nyitott átjárók megjelölésére.

A parancsnoki felderítés után, amikor az egységek előtt álló feladatokat teljesen tisztázták, a harcokcsi zászlóalj parancsnoka közölte alárendeltjeivel elhatározását.

Erős és hosszú ideig tartó tüzérségi tüzeőkészítés és bombázás után az ellenség Székesfehérvár irányából megtámadta a szovjet lövészegységek védőállásait. Hatalmas veszteségek árán sikerült annak harcrendjébe beekelődni és a község E-i szélét elérnie.

A betört ellenséges ék több mint 30 harckocsiból és kb. két zászlóaljnyi erőből állt.

Ekkor vetették harcba a tartalékban lévő harckocsi zászlóaljat. A tartalék páncélos egység parancsnoka az alábbi elhatározásra jutott:

A páncélelhárító és a többi tartalék erő törjön előre Sárkeresztúr É-i kijáratáig, vágja el a vasútvonalat és valamennyi tűzfegyverével tüzelve, szakítsa le az ellenséges gyalogságot a betört harckocsikról, majd bontsák meg az ellenséges harckocsik harcrendjét és igyekezzenek megsemmisíteni azokat. A harckocsi tartalék Sárkeresztúrtól Nyugatra lévő magaslatról törjön rá az ellenséges ék szárnyára, semmisítse meg az ellenség harckocsijait, majd utána a betört gyalogságot.

A magaslatot borító terepfedezet lehetővé tette, hogy a harckocsik ellen-támadását sikerült meglepetésszerűen végrehajtani. Amikor a harckocsi tartalék főereje nyugati irányban megkerülte a magaslatot, egy kisebb részt hátrahagyott, azzal a feladattal, hogy helyből nyissa meg a tüzet az ellenségre s ezzel hívja magára a figyelmet, hogy az ellenségnek ne legyen ideje a készülőben lévő nagyobb csapás elhárítására. Végrehajtása a parancsnok elhatározásának megfelelően történt.

A páncélelhárító tartalék heves tüze, valamint a gyalogság és a harckocsik együttes támadása megzavarta a támadók harcrendjét és nagy veszteségeket okozott soraikban.

Ebben a harcban a harckocsikat támogató gyalogságnak és tüzérségnek külön szerepe volt. A páncéltörő fegyverek megsemmisítették az ellenséges harckocsikat, a gyalogság tüze pedig a kitörni szándékozó ellenséges géppisztolyosokra összpontosult. A szovjet harckocsi szakaszok jól kihasználták a gyalogság és a tüzérség arctámadását, az ellenség szárnyaira kerültek és váratlanul törtek előre. A harckocsi-tartalék parancsnoka az ellen-támadás végrehajtása alatt a főellenállási vonalban, a lövészegység parancsnok harcálláspontján tartózkodott, ahonnan figyelemmel tudta kísérni a harcmenetét, a helyzet változását és ennek megfelelően rövid rádióparancsokkal tudta vezetni egységét.

Az alaposan megszervezett ellentámadás elérte célját: megállította a kitörni szándékozó német csapatokat, a szovjet védelem parancsnoksága ismét magához ragadta a kezdeményezést és súlyos veszteségeket okozott az ellenségnek.

